

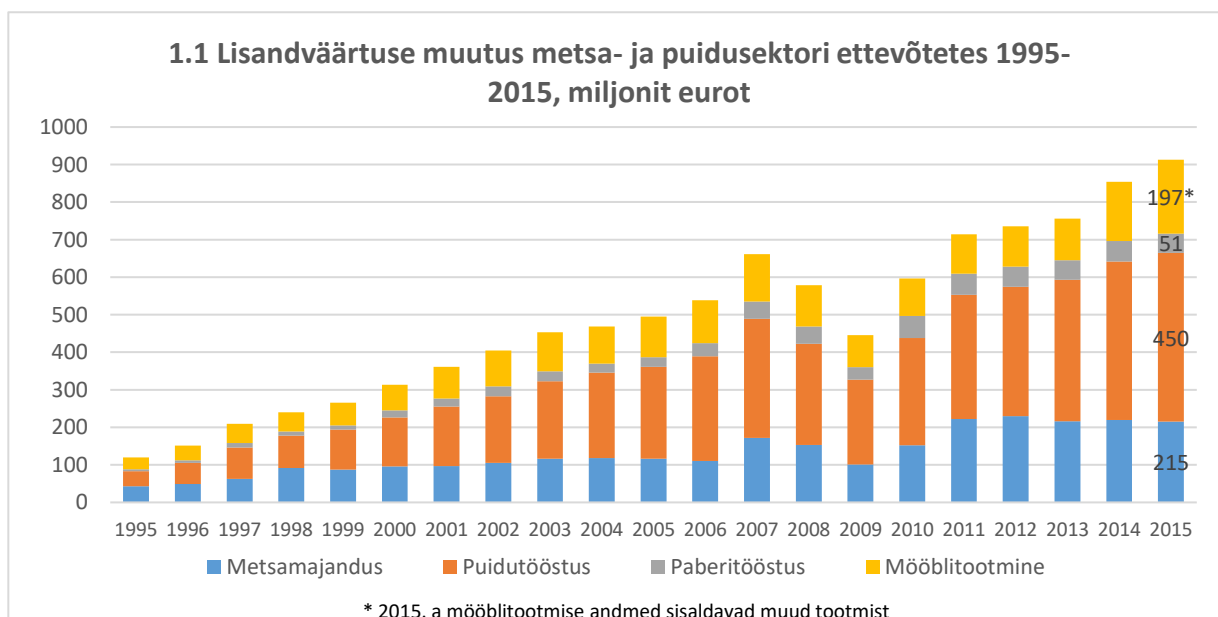
Metsa- ja puidutööstus 2015

Lühiülevaade

1. Metsa- ja puidusektori osakaal Eesti majanduses

2015 a statistika andmetel moodustab metsa- ja puidusektori (sh metsamajandus, puidu-, paberi- ja mööblitööstus) **otsene lisandväärtus** kogu lisandväärtusest **5,3%**¹ ning kogu SKP-st **4,6%**¹. Puidu- paberi- ja mööblitööstuse osakaal töötleva tööstuse lisandväärtuses on 32 %¹. Metsa- ja puidutööstuse lisandväärtus kokku kasvas 2015. aastal **+4,2 %**¹, mis on oluliselt kiirem

kasv kui Eesti majanduses tervikuna (+1,8 %) ja töötleva tööstuse keskmine (-2,2 %). Ettevõtete kogumüügi tulu sektoris (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) moodustas 3,1 miljardit €. Metsa- ja puidutööstus on sellega üks Eesti kiiremini areneva lisandväärtuse kasvuga majandusharusid ja suurema käibega tööstusharusid.

Allikas: Statistikaamet

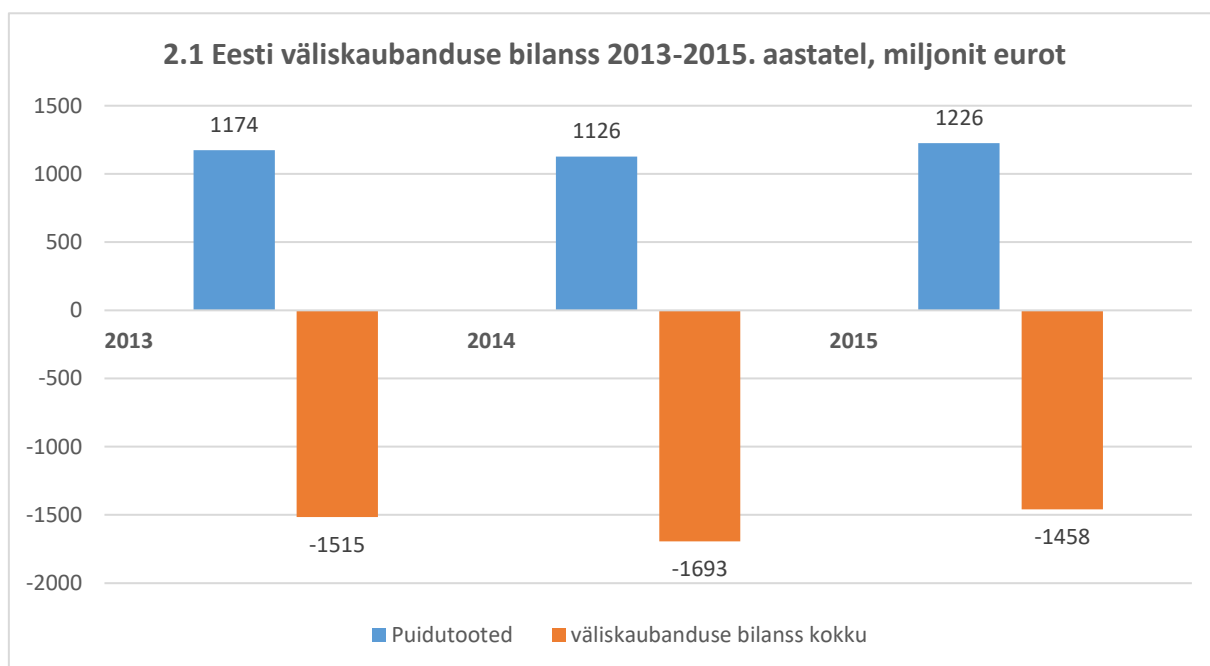
Edasist summaarse lisandväärtuse kasvu järgnevatel aastatel võib üsna kindlalt prognoosida. Seda nii mahukasvu tõttu kui toodete liikumisel väärtusahelas ülespoole. Puidusektori arengupotentsiaal on oluline nurgakivi kestlikuks majanduskasvuks. Puittoodete tootmine annab võimaluse taastaval ressursil põhinevate materjalitehnoloogiate arenguks ning puidu

biomassi kasutamine taastuenergeetika arenguks. Eestis paiknev kohalik ressurss vähendab puidutööstuse toormeriski võrreldes tööstusharudega, mis baseeruvad importtoormel. Seda aga vaid juhul kui meie metsakasutuse regulatsioonid on orienteeritud metsade kestlikule majandamisele.

2. Puittoodete väliskaubandus

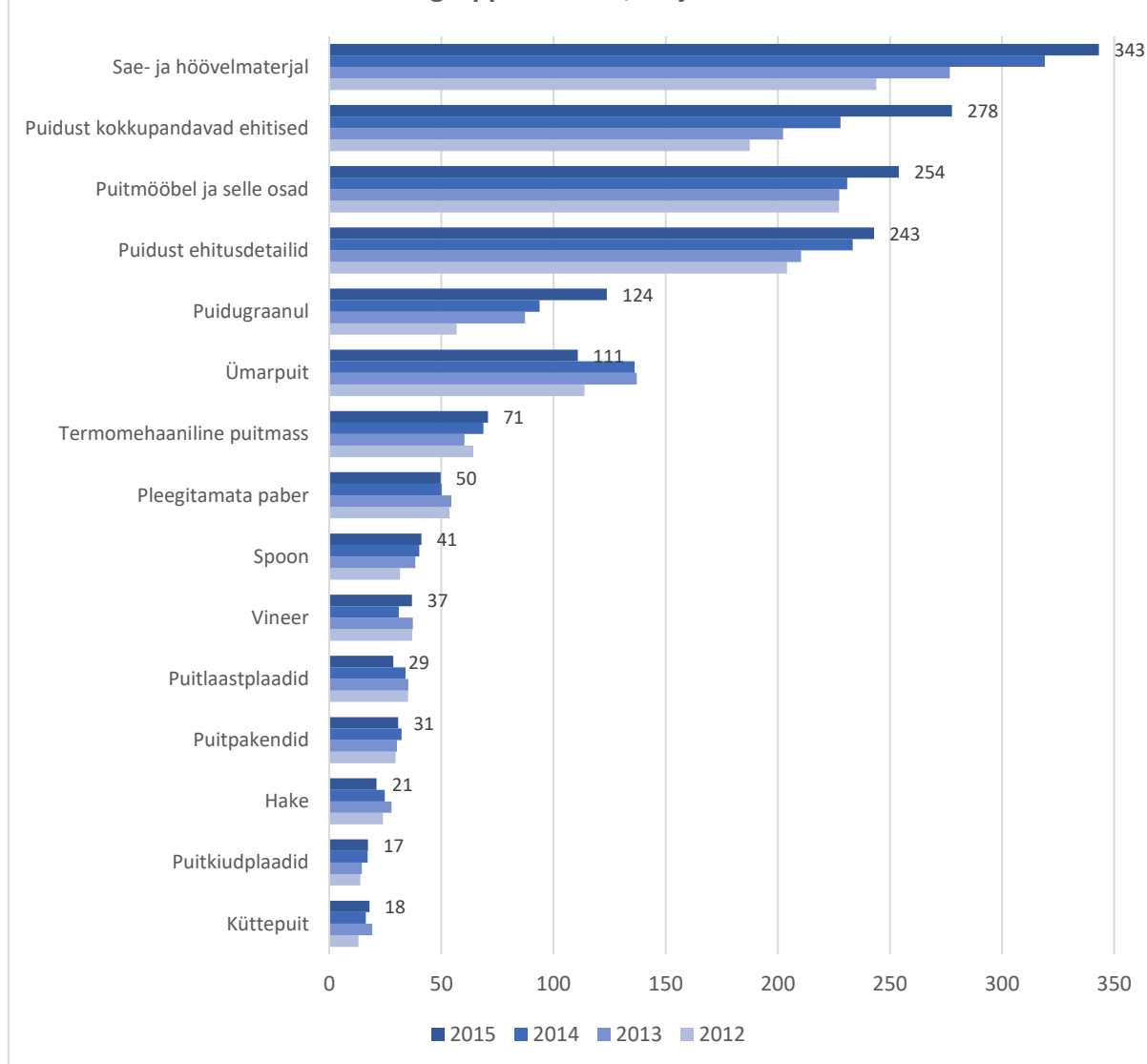
Puidupõhised tooted on Eestile **olulisim** väliskaubanduse bilanssi tasakaalustav kaubagrupp. Puittoodete eksport ületab importi **3 korda** ning väliskaubanduse saldo on olnud läbi aegade tugevalt positiivne. 2015. aastal oli puittoodete väliskaubanduse saldo **+1,2 miljardit eurot** ekspordi kasuks ning võrreldes 2014. aastaga **kasvas** puittoodete eksport **6,6%**. Puittoodete ekspordimahus on ülekaalus suurema lisandväärtusega tooted nagu sae- ja höövelmaterjal, puidust kokku

pandavad majad, puitmööbel ja selle osad, puidust ehitusdetailid. Viimaste aastate võrdluses saab välja tuua, et viimastel aastatel on oluliselt kasvanud graanuli ning vähenenud ümarpuidu ekspordimahud. Eksport on olnud peale 2008-2009. aasta majanduslangust kasvav ning 2015. aastal eksporditi **1,83 miljardi euro** väärtuses puidupõhiseid tooteid. Kogu Eesti kaupade ekspordist moodustas see **16%**.

Allikas: Statistikaamet

2.2 Puidupõhiste toodete eksport aastatel 2012-2015 suuremate kaubagruppide alusel, miljonit eurot

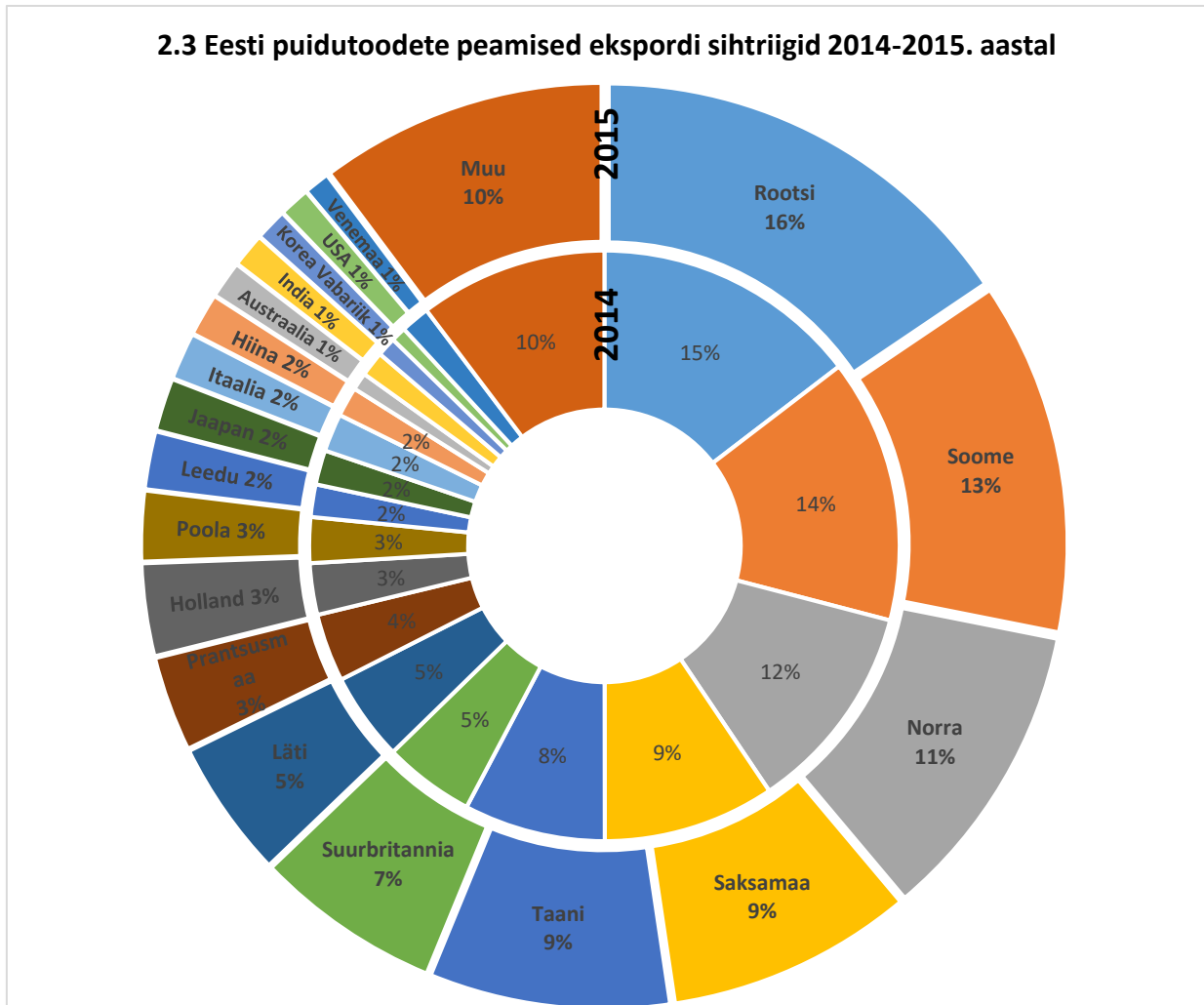

Allikas: Statistikaamet

Skandinaavia on Eesti puittoodete peamine ekspordi **sihtkoht**. 2015. aastal eksporditi Skandinaavia riikidesse kokku ligi **pool** ekspordi koguväärtusest. Kahekümnesse peamisesse ekspordi sihtriiki eksporditakse

kokku ligi **80%** kogu ekspordi väärtusest ning üle **2/3** kogu ekspordi väärtusest eksporditakse Euroopa Liidu riikidesse. Võrreldes 2014. aastaga pole ekspordi partnerite hulgas olulisi muutusi toimunud.

2.3 Eesti puidutoodete peamised ekspordi sihtriigid 2014-2015. aastal

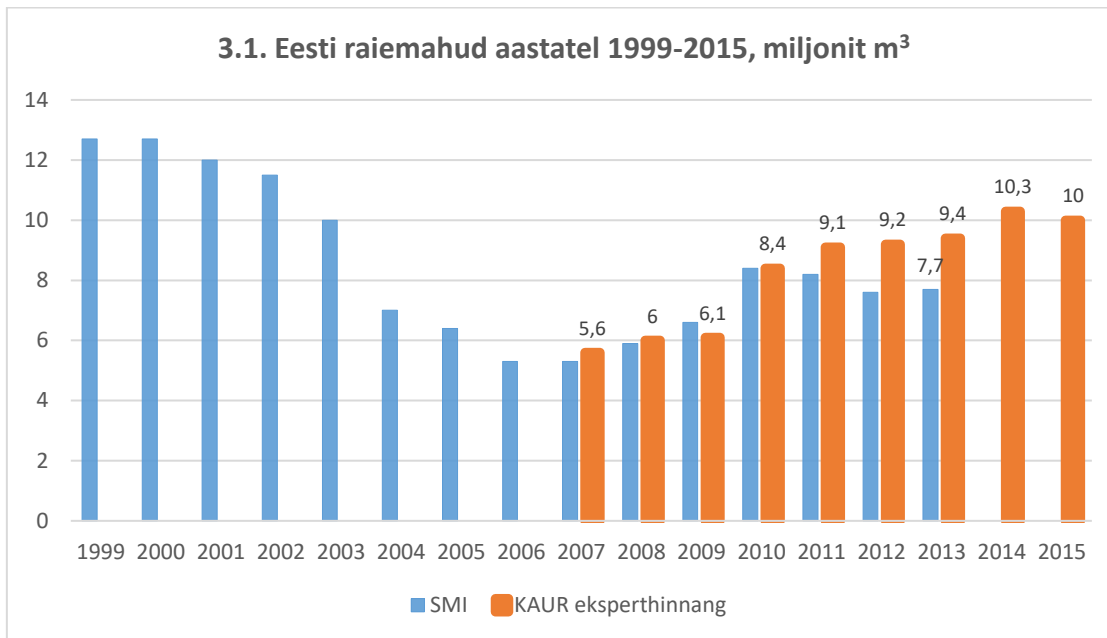
Allikas: Statistikaamet

3. Metsakasutuse maht

Keskkonnaagentuuri eksperthinnangul oli 2015. aasta raiemaht **10 miljonit m³**, mis on 3% väiksem, kui 2014. aastal. **Raiemahu eksperthinnangu** arvutab Keskkonnaagentuur iga-aastaselt möödunud aasta kohta kasutades satelliitpiltide, RMK, metsateatiste ja Eesti statistilise metsainventuuri (SMI) andmeid. Eesti statistilise metsainventuuri (SMI) meetodika alusel arvutatakse raiemaht vähemalt 1,5 aastase hilinemisega. Viimaste andmete võrdlusel erinesid SMI ja eksperthinnangu meetodika alusel arvutatud raiemahud üksteisest oluliselt. Keskkonnaagentuuri eksperthinnangu alusel oli 2013. aasta raiemaht 9,4 miljonit m³ ning SMI andmetel 7,7 miljonit m³, mis on 18% väiksem eksperthinnangu andmetest. Suurtest

erinevustest tulenevalt on tänase seisuga muudetud SMI arvutamise meetodikat. Uue meetodika alusel arvutatavad 2014. aasta andmed, mis avalikustatakse 2016. aasta sügisel, saavad eelduse kohaselt olema täpsemad.

Metsanduse Arengukava 2020 järgsele raiehinnangule, 12-15 miljonit m³ aastas, jääb aga tänane raiemaht siiski oluliselt alla. Samas lubavad viimaste aastate investeeringud siiski prognoosida raiemahtude kasvu tööstusliku puidu varumisel. Metsa majandajad näevad suurt potentsiaali madalama kvaliteediga energiapuu täiendavas kasutusmahus kuna raieküpsete metsade osakaal on suur madala kvaliteediga küttepuidu sortimendi osas.

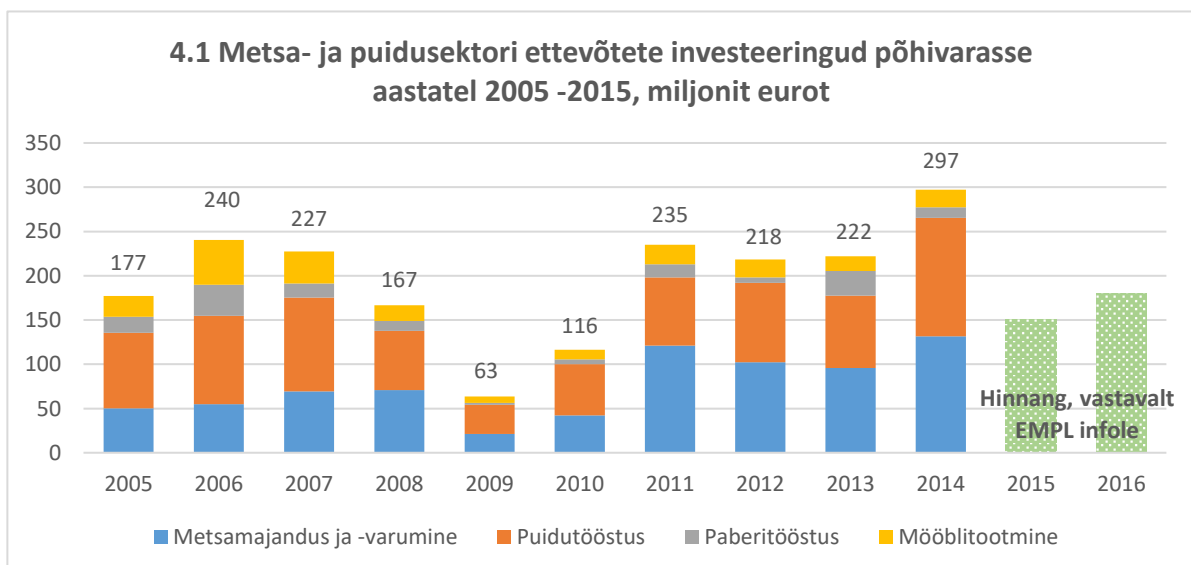

Allikas: Keskkonnaagentuur

4. Investeeringud sektoris

Statistikaameti andmetel **kasvasid 2014. aastal** investeeringud metsa- ja puidusektoris ligikaudu **25%**. 2015. ja 2016. aasta kohta Statistikaametil hetkel ülevaade puudub, kuid

allolevas graafikus on kujutatud investeeringute info, mis on koostatud vastavalt EMPL liikmetelt saadud sisendile. Tegelik investeeringute maht selgub viibega.

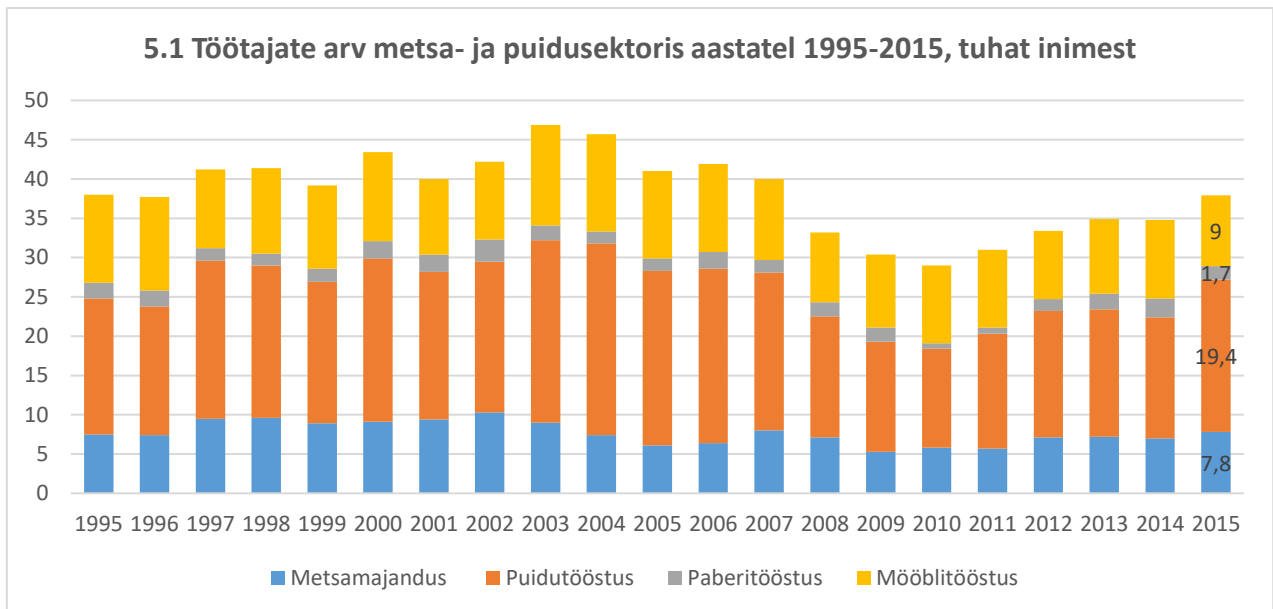

Allikas: Statistikaamet / EMPL

5. Töökohad

2015. aastal oli metsa- ja puidusektoris tööga hõivatuid ligikaudu **37 900**, mida on 9% võrra rohkem, kui 2014. aastal. Sektori tööstusharudest oli suurim töötajate arvu kasv **Puidutööstuse** ettevõtetes, kuhu lisandus

aastaga ligi **4000** töökohta. Töötlevas tööstuses tervikuna on puidutööstus üks suurimatest tööandjatest. Investeeringute mahu kasv lubab prognoosida töötajate arvu kasvu ka järgnevatel aastatel.

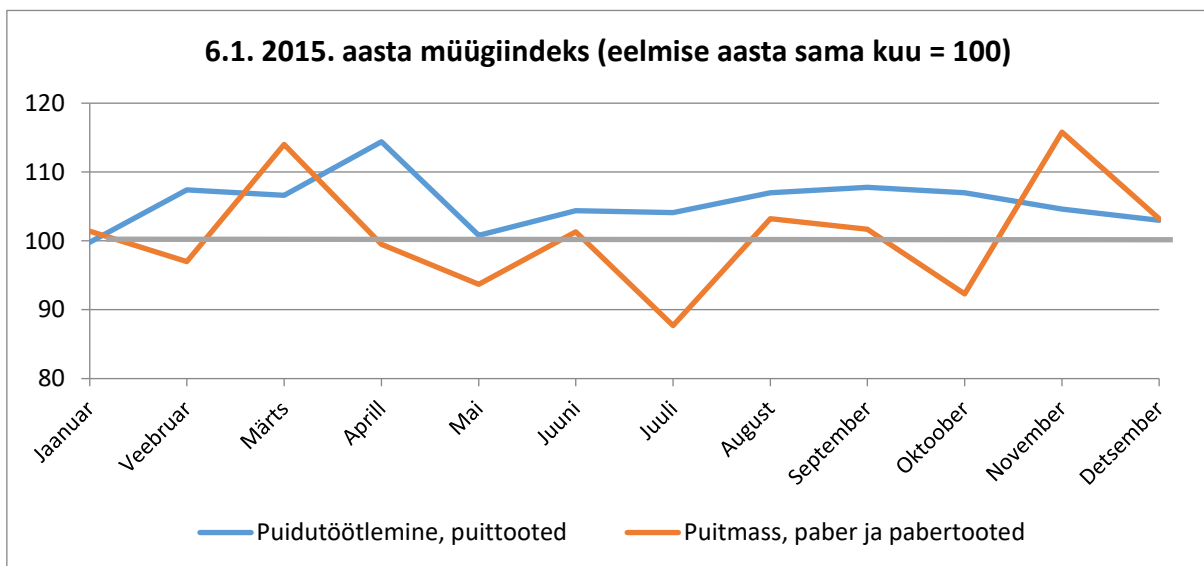

Allikas: Statistikaamet

6. Ettevõtete müügitulu

2015 aastal **kasvas** sektori (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) ettevõtete kogu müügitulu **9%**, moodustades statistikaameti esialgsel andmel **3,1 miljardit €**. Eesti kõigi ettevõtete müügitulust (49 miljardit €), moodustas see

6,4%. Sektori tööstuse osa (puidu-, paberi- ja mööblitööstus) moodustas kogu töötleva tööstuse müügitulust omakorda **23%**. Alloleval graafikul on toodud puidu- ja paberitööstuse müügiindeks kõikumise kuude lõikes.

Allikas: Statistikaamet

7. Puidu kasutamine energia tootmises

Statistikaameti andmetel **kasvas** 2014. aastal puidu tarbimine energia tootmisel (soojus + elekter) ligikaudu **3%**. Enim kasutatakse

energia tootmisel **puiduhaket**, mille tarbimine kasvas 2013. aastaga võrreldes samuti **3%**.

7.1 Puitkütuste tarbimine energia tootmiseks 2013-2014. aastatel

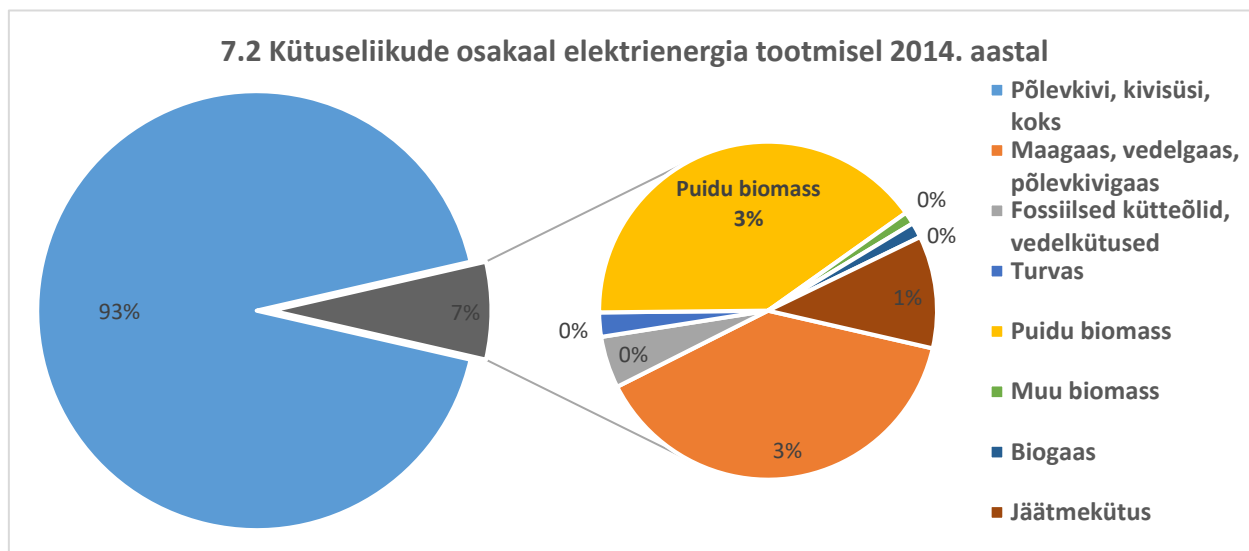
Puitkütuse liit	Ühik	2013	2014	2014 muutus vs 2013
Küttepuu	tm	34000	43000	26%
Puiduhake	tm	1473000	1636000	11%
Puidujäätmed	tm	499000	491000	-1,6%
Puidugraanul	t	6000	12000	100%

Allikas: Statistikaamet

ENMAK 2030+ eelnõus on puidukasutuse potentsiaal energeetikas hinnatud **18 TWh-ni** aastas. Seega on puidukasutusel tänasest oluliselt suurem potentsiaal. Alltoodud graafikutel on näha eri kütuseliikide osakaal

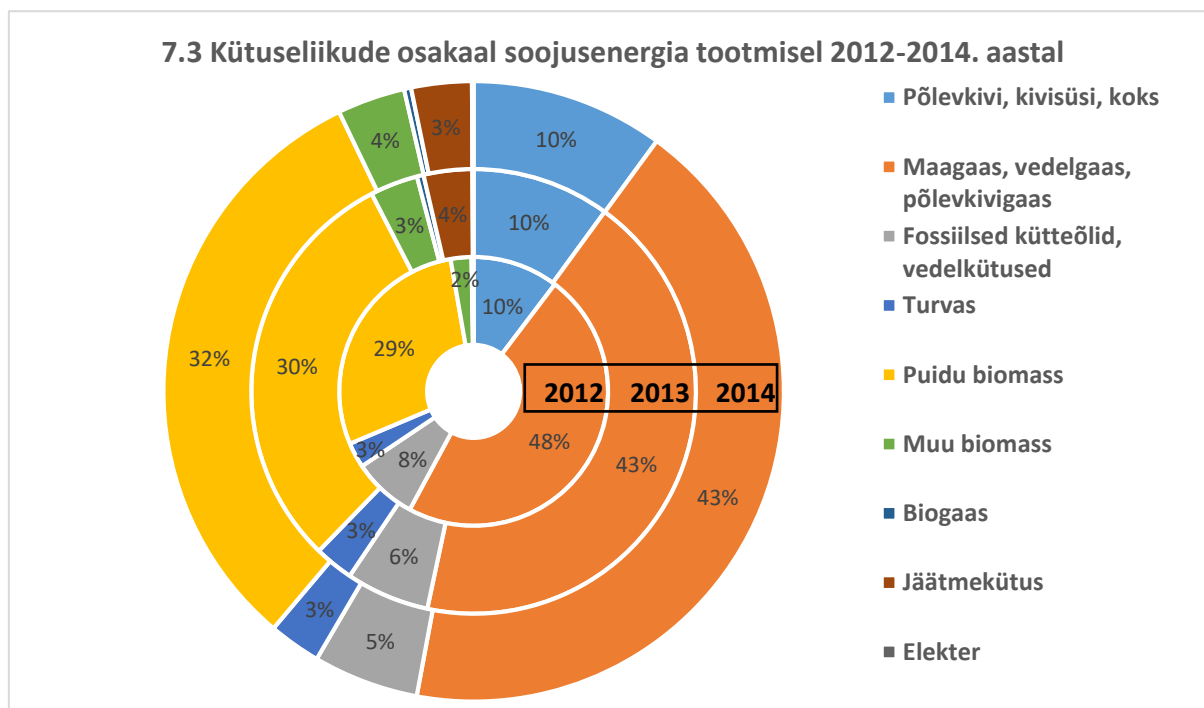
soojuse ja elektri tootmisel. 2014. aastal toodeti puidu biomassist **1 TWh (3700 TJ) elektrienergiat** ja **3,3 TWh (11 800 TJ) soojusenergiat**, kogu toodetud energiast moodustas see vastavalt 3% ja 32%.

7.2 Kütuseliikide osakaal elektrienergia tootmisel 2014. aastal

Allikas: Statistikaamet

7.3 Kütuseliikide osakaal soojusenergia tootmisel 2012-2014. aastal

Allikas: Statistikaamet

8. Toodangumahud

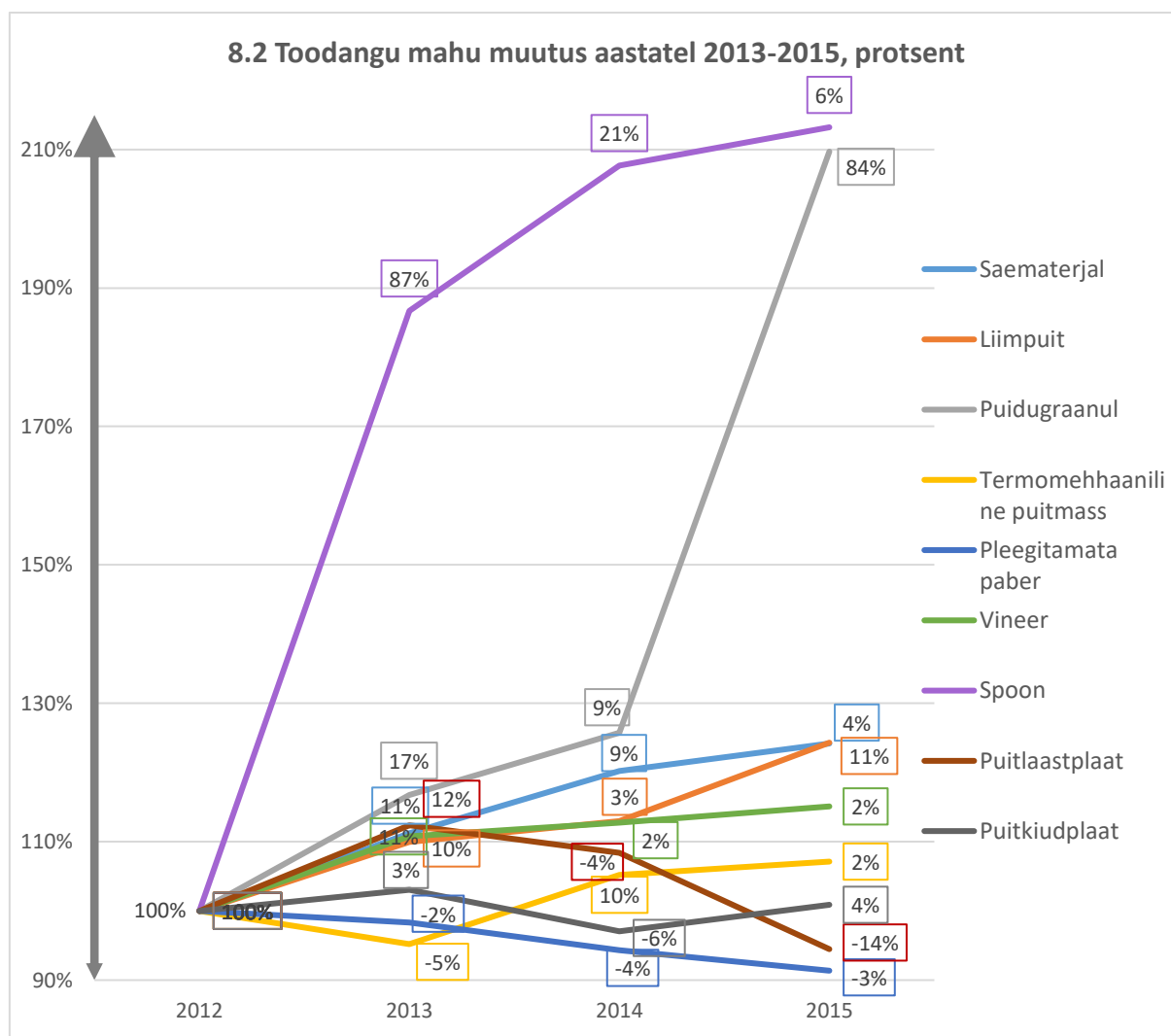
2015. aastal **kasvas** toodangumaht võrreldes 2014. aastaga pea kõigis peamistes tooterühmades. Oluliselt kasvas 2015. aastal **puidugraanulite** toodangumaht – **84%**. 11%

kasvas liimpuidu ja 6% spooni toodangumaht. Puitlaastplaadi ja pleegitamata paberi tootmismahud aga 2015. aastal langesid vastavalt 14% ja 3%.

8.1 Toodangumahud suuremates tootegruppides 2014-2015. aastatel

Toode	Ühik	2014	2015
Saematerjal	m3	1 690 000	1 757 000
Liimpuit	m3	314 300	349 900
Puidugraanul	t	528 600	972 400
Termomehhaaniline puitmass	t	166 200	169 400
Pleegitamata paber	t	67 600	65 600
Vineer	m3	47 200	48 300
Spoon	m3	110 500	116 600
Puitlaastplaat	m3	175 600	151 200
Puitkiudplaat	m2	7 534 000	7 823 000

Allikas: Statistikaamet

Allikas: Statistikaamet

9. Prognoos 2016-2017

2016. aastaks võib prognoosida sektoris mõõdukat kasvu mida veab ekspordi kasv. 2017. aastaks on aga oodata märgatavat mahu- ja käibekasvu mis tuleneb käesoleval perioodil tehtud tootmismahude ja lisandväärtuse kasvu vedavate investeeringute käivitumisest täisvõimsusel. Mahu ja-

käibekasvu võib eriti oodata vineeri, graanuli ja saematerjali tootmise valdkondades, millesse on käesoleval perioodil enim investeeritud. Välisurgudel valitsev ebakindel olukord muudab küll ettevõtetel oma kauba realiseerimise raskemaks, kuid üldine trend toetab puit-toodete kasutamise kasvu.

Ülevaate koostas: EMPL

Avaldamise kuupäev: 04.08.2016

Parandatud: 22.05.2017

